

HAMILTON

NEWS LETTER

03/2017 (nr 3)

Wrzesień 2017

W TYM WYDANIU :

- **Wznowienie prac nad ustawą odorową** **2**
- **Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków** **4**
- **Ograniczenia emisyjne dla kotłów** **6**
- **Konkluzje BAT dotyczące dużych obiektów spalania** **7**
- **Nowe normy emisyjne dla kotłów domowych** **9**

Wznowienie prac nad ustawą odorową

Ze źródłami emisji związków odorowych mamy do czynienia praktycznie w każdej kategorii działalności, nie tylko gospodarczej. O tym, że problem uciążliwości zapachowej nasila się, świadczy rosnąca ilość skarg jakie wpływają do organów Inspekcji Ochrony Środowiska (1200 rozpatrzonych skarg w 2016 roku). Brak unormowań prawnych w zakresie standardów zapachowych jakości powietrza oraz metodyki badań, uniemożliwia nałożenie jakichkolwiek sankcji za emisję odorów przez organy kontrolujące.

Definicja uciążliwości zapachowej odnosi się do stanu subiektywnego dyskomfortu odczuwanego przez człowieka w sferze psychicznej i fizycznej spowodowanego zapachem substancji. W Unii Europejskiej, nie ma jednolitego prawodawstwa w tym zakresie. Duńskie rozwiązania łączą w sobie aspekty planowania przestrzennego, a także obowiązek przestrzegania rygorystycznych zasad magazynowania gnojowicy, nawożenia pól itd. W Danii wprowadzono również kryteria zapachowej jakości powietrza (standardy imisyjne), z rozdzieleniem poziomów dla stref zamieszkałych i niezamieszkałych, a dopuszczalna częstość przekroczeń wynosi 1% czasu w ciągu roku.

Ministerstwo Środowiska podjęło decyzję o etapowym rozwiązaniu problemu. Dwa pierwsze etapy zakończono opracowaniem i publikacją „Kodeksu przeciwdziałania uciążliwości zapachowej” oraz zleceniem i odebraniem ekspertyzy pt. „Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej”. Ostatnim etapem jest rozpoczęcie prac nad projektem ustawy o przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej. Korzystając z doświadczenia GIOŚ, Minister Środowiska zdecydował, że opracowaniem projektu ustawy o uciążliwości zapachowej ma zająć się GIOŚ. Merytorycznie, prace nad ustawą, ma wspierać Zespół Doradców złożony z przedstawicieli naukowych oraz specjalistów z branży.

Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej

Kodeks nie ma rangi aktu prawnego i jest traktowany jako dokument wyjściowy zmierzający do wypracowania odpowiednich rozwiązań podnoszących jakość życia ludzi narażonych na uciążliwości odrowe. Jest to zbiór praktyk i działań, wskazany do stosowania przez jednostki administracji każdego szczebla oraz przedsiębiorców. Dokument prezentuje techniki redukcji i ograniczenia emisji substancji zapachowych w oparciu o najprostsze działania (jak okresowe przeglądy i kontrole, odpowiednie magazynowanie, regulacje parametrów procesu) po dostosowane do

parametrów pracy danej instalacji rozwiązania technologiczne (techniki filtracyjne, spalanie, dezodoryzacja).

W dokumencie zidentyfikowano również główne źródła emisji substancji odoroczynnych. Wytyczne zawarte w Kodeksie nie mają stanowić podstawy do zamykania lub ograniczania poszczególnych działalności, a mobilizację do wdrożenia przez przedsiębiorców praktyk uwzględniających poszanowanie praw osób zamieszkujących w otoczeniu obiektu uciążliwego zapachowo.

Kodeks można traktować jako sugestię w jakim kierunku podążać będą prace nad ustawą, a utworzoną listę substancji odoroczynnych i związków chemicznych jako punkt wyjściowy do sprecyzowania metodyki oceny zapachowej, wartości odniesienia dopuszczalnych stężeń substancji i związków chemicznych w powietrzu oraz jednostek, w jakich określana będzie uciążliwość.

Kodeks przeciwdziałania uciążliwości odorowej stworzony został na potrzeby administracji centralnej, samorządu wojewódzkiego i lokalnego oraz przedsiębiorców. Zawiera między innymi metody zapobiegania i zmniejszania emisji odorów takie jak: usytuowanie instalacji z dala od zabudowań mieszkalnych, stosowanie barier technicznych np. sadzenie drzew, przegląd stosowanych surowców i materiałów używanych w procesie produkcyjnym czy wykorzystanie najlepszych dostępnych technik BAT.

Istotne są również techniki redukcji i ograniczenia emisji substancji zapachowych, gdzie wykorzystać można takie metody jak: techniki filtracyjne, spalanie, dezodoryzację.

Główne źródła emisji substancji odoroczynnych zostały podzielone na poszczególne sektory: gospodarkę odpadami, gospodarkę wodno-ściekową, rolnictwo oraz przetwórstwo rolno-spożywcze, gdzie przedstawiono sposoby zapobiegania powstawaniu uciążliwości zapachowej. Właściwa lokalizacja, budowa instalacji i ukształtowanie terenu, przestrzeganie procedur eksploatacyjnych, hermetyzacja, maskowanie zapachu to tylko część proponowanych działań.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z treścią dokumentu „Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej” dostępnym na stronie Ministerstwa Środowiska pod adresem:
https://www.mos.gov.pl/fileadmin/user_upload/mos/srodowisko/Kodeks_przeciwdzialania_uciazliwosci_zapachowej.pdf.

Projekt ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw

W dniu 22 września 2017 r. opublikowano projekt o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw, który ma na celu wyeliminowanie problemów związanych z niewłaściwym funkcjonowaniem rynku usług dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego zaopatrzenia odprowadzania ścieków. Regulacje projektu ustawy zmierzać będą do prawnego zabezpieczenia interesu odbiorców usług przez ustanowienie niezależnego i specjalistycznego organu nadzoru nad realizacją z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków regulacja rynku została powierzona gminie i jest oparta na podziale kompetencji pomiędzy wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i radę gminy. Projektowana ustawa przewiduje powierzenie funkcji organu nadzoru w sprawach realizacji zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Powołanie regionalnego dyrektora gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przewiduje ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Rolą organu nadzoru będzie weryfikacja i zatwierdzanie taryf za

zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków pod kątem ich zgodności z przepisami prawa, mając na względzie w szczególności ochronę odbiorców przed nieuzasadnionym wzrostem cen i stawek opłat.

Za wydanie decyzji zatwierdzenia taryf przez organ nadzoru przepisy projektu ustawy przewidują uiszczenie opłaty przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne. Wysokość opłaty stanowi dwukrotność opłaty za wydanie pozwolenia wodnoprawnego.

Przepisy projektu ustawy wprowadzają zmiany w okresie obowiązywania taryf. Przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne określać będzie taryfę za okres 3 lat. Dotychczas taryfy obowiązywały przez okres 1 roku. Wydłużenie okresu obowiązywania taryf ma na celu w szczególności możliwość bilansowania dostępnych zasobów wodnych w okresie dłuższym niż 1 rok z uwagi na możliwość wystąpienia zjawisk ekstremalnych (np. suszy) oraz wyceny dostępności tego zasobu, a tym samym pewności tej wyceny dla odbiorców usług wodnych, a co za tym idzie odbiorców wodociągowo – kanalizacyjnych. Ponadto 3-letni okres obowiązywania taryf spowoduje, że corocznie przedsiębiorstwa nie będą musiały angażować się w wyznaczanie wielkości taryfy, a organ nadzoru w jej weryfikację.

Ponadto, w zakresie kompetencji dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przepisy projektu przewidują zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych, w tym szczególnie, obliczanie i publikowanie informacji o średnich cenach dostawy wody i odbioru ścieków, sporządzanie i publikowanie raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz prowadzenie punktów informacyjnych dla odbiorców usług.

Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie będzie organem właściwym w zakresie rozstrzygania sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo - kanalizacyjnymi, a odbiorcami usług, w szczególności dotyczących odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne, odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego lub odmowy przyłączenia nieruchomości osobie ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci. Zgodnie z regulacjami projektu od decyzji organu nadzoru w przedmiocie ww. spraw

spornych przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Należy zaznaczyć, że zasadnicza część zadań i uprawnień gminy w ramach funkcjonowania ww. ustawy zostanie w nowym systemie utrzymana. Dotyczy to w szczególności wydawania zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, przygotowania i uchwalenia regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków, uchwalania planu i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, publikacja taryf. Projekt nie pozbawia również gmin władztwa nad przedsiębiorstwami wodociągowo – kanalizacyjnymi wykonującymi zadania na ww. rynku na podstawie ustawy – w przypadku, gdy zadania te zostały powierzone spółkom komunalnym.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z projektem o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw dostępnym na stronie Rządowego Centrum Legislacji - <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12303254>.

Ograniczenia emisyjne dla kotłów

W dniu 5 września 2017 r. w Dzienniku Ustaw pod poz. 1690 zostało opublikowane Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe. Podstawę prawną dla publikacji aktu wykonawczego stanowi art. 169 ust. 1 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U z 2017 r., poz. 519 ze zm.).

Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania wobec kotłów, zarówno wprowadzanych do obrotu, jak i do użytkowania. Należy podkreślić, że dotyczy ono kotłów na paliwo stałe o znamionowej mocy cieplnej nie większej niż 500 kW. Mieszczą się w tej kategorii także kotły wchodzące w skład zestawów zawierających kocioł na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne.

Jednocześnie rozporządzenie zawiera pewne wyłączenia. Jego przepisów nie stosuje się bowiem do kotłów wytwarzających ciepło wyłącznie na potrzeby zapewnienia ciepłej wody użytkowej oraz przeznaczonych do ogrzewania i rozprowadzania gazowych nośników ciepła, takich jak para wodna lub powietrze.

Rozporządzenie nie obejmuje kotłów kogeneracyjnych na paliwo stałe o znamionowej mocy elektrycznej 50 kW lub większej. Spod tych przepisów „wymykają się” również kotły biomasę inną niż drzewna, w tym słomę, mискant, trzcinę, pestki i ziarna, pestki oliwek, wyłoczyny oliwek i łupiny orzechów.

Ograniczenia emisyjne dla kotłów na paliwa stałe

Rozporządzenie określa wymagania dla kotłów w zakresie maksymalnych wartości emisji. Przy ręcznym sposobie zasilania podczas spalania paliw stałych kocioł nie powinien emitować więcej niż 700 mg/m³ CO, 30 mg/m³ organicznych związków gazowych (OGC) i 60 mg/m³ pyłów. Z kolei automatycznie zasilany kocioł nie powinien emitować więcej niż 500 mg/m³ CO, 20 mg/m³ organicznych związków gazowych (OGC) i 40 mg/m³ pyłów.

W rozporządzeniu stwierdza się, że uznaje się ww. graniczne wartości emisji za spełnione, jeżeli są potwierdzone zgodnie z procedurą zawartą w normie przenoszącej normę europejską EN 303-5:2012 „Kotły grzewcze – Część 5: Kotły grzewcze na paliwa stałe z ręcznym i automatycznym zasypem paliwa o mocy nominalnej do 500 kW – Terminologia, wymagania, badania i oznakowanie”.

Takiego potwierdzenia powinna dokonać jednostka posiadająca stosowną akredytację.

Ponadto przepisy rozporządzenia zakazują stosowania w konstrukcji kotłów rusztu awaryjnego.

Przepisy rozporządzenia wchodzą w życie 1 października 2017 r., przy czym do kotłów wyprodukowanych, a niewprowadzonych do obrotu ani do użytkowania przed tym dniem przepisy określone w omawianym akcie prawnym znajdują zastosowanie od 1 lipca 2018 r.

Konkluzje BAT dotyczące dużych obiektów spalania

W dniu 17 sierpnia 2017 r. zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE Konkluzje BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania (ang. Large Combustion Plants, LCP). Konkluzje BAT dla LCP w głównej mierze obejmują sektor energetyczny i ciepłowniczy.

Konkluzje BAT (z ang. Best Available Techniques) to dokument sporządzony na podstawie dokumentu referencyjnego BAT (tzw. BREF), który formułuje wnioski dotyczące najlepszych dostępnych technik dla instalacji nim objętych. Służą one jako odniesienie przy ustalaniu warunków, na jakich wydawane są pozwolenia emisyjne.

Nowe konkluzje BAT odnoszą się do trzech rodzajów instalacji:

- o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie wynoszącej 50 MW lub więcej tylko wtedy, gdy taka działalność odbywa się w obiektach energetycznego spalania o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie wynoszącej 50 MW lub więcej (spalanie paliw),
- o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie wynoszącej 20 MW lub więcej tylko wtedy, gdy taka działalność jest bezpośrednio związana z obiektem energetycznego spalania (zgazowanie węgla lub innych paliw),

- współspalarni odpadów w odniesieniu do odpadów innych niż niebezpieczne, o wydajności przekraczającej 3 tony na godzinę lub w odniesieniu do odpadów niebezpiecznych, o wydajności przekraczającej 10 ton na dobę, tylko wtedy, gdy taka działalność odbywa się w obiektach energetycznego spalania objętych tiret pierwszym powyżej (unieszkodliwianie lub odzysk odpadów).

Jeśli chodzi o paliwa uwzględnione w nowych konkluzjach BAT, to należy przez nie rozumieć wszelkie stałe, ciekłe lub gazowe substancje palne, w tym paliwa stałe (np. węgiel kamienny, węgiel brunatny, torf), biomasę, paliwa ciekłe (np. ciężki olej opałowy i olej napędowy), paliwa gazowe (np. gaz ziemny, gaz zawierający wodór i gaz syntezowy), paliwa charakterystyczne dla przemysłu (np. produkty uboczne przemysłu chemicznego i hutnictwa żelaza i stali) oraz odpady (z pewnymi wyjątkami, jak np. odpady komunalne).

Opublikowane konkluzje BAT nie tylko zaostrzają standardy dla zanieczyszczeń do tej pory uregulowanych przez prawodawcę unijnego (NOX, SO₂, pył), lecz także obejmują standardami kolejne grupy substancji, tj. rtęć (Hg), chlorowodór (HCl), fluorowodór (HF) i amoniak (NH₃), oraz wprowadzają dodatkowe wymogi, np. dotyczące monitoringu.

Techniki wymienione i opisane w nowych konkluzjach BAT nie mają jednak ani nakazowego, ani wyczerpującego charakteru. Dopuszcza się stosowanie innych rozwiązań, o ile zapewniają one co najmniej równoważny poziom ochrony środowiska.

Zakres nowych konkluzji BAT jest jednak ograniczony podmiotowo, bowiem zostały spod nich wyłączone niektóre instalacje, np. spalania paliw rafineryjnych na terenie rafinerii, a także instalacje, które uzyskały odstępstwa.

Oprócz ogólnych konkluzji BAT zastosowanie mają również konkluzje BAT w odniesieniu do określonego paliwa, wpływając na efektywność środowiskową i sprawność energetyczną spalania danego rodzaju paliwa. Z kolei ogólne konkluzje BAT odnoszą się do takich aspektów jak systemy zarządzania środowiskowego, monitorowanie, ogólna efektywność środowiskowa i sprawność spalania, zużycie wody i emisja hałasu.

Operatorzy istniejących instalacji będą mieli 4 lata na dostosowanie swoich obiektów do przepisów wynikających z ww. Konkluzji. Ostateczny termin mija 16 sierpnia 2021 roku.

Dostosowanie się do nowych, ambitnych wytycznych dla przedsiębiorców energetycznych będzie wiązać się z poważnymi nakładami finansowymi na nowe inwestycje. Szacuje się, że koszty dostosowania jednostek wytwórczych grupy do wymagań BAT mogą wynieść około 500-800 mln zł.

Konkluzje BAT dostępne są do pobrania na stronie Ministerstwa Środowiska pod adresem <https://ippc.mos.gov.pl/ippc/?id=148> w zakładce Konkluzje BAT.

W przypadku jakichkolwiek pytań lub chęci poszerzenia wiedzy - prosimy o kontakt:
enviekspert@hamilton.com.pl –
odpowiemy na wszystkie Państwa pytania.

Nowe normy emisyjne dla kotłów domowych

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe wprowadza od 1 października zakaz sprzedaży kotłów grzewczych o znamionowej mocy cieplnej większej niż 500 kW, jeżeli nie będą one spełniały norm emisyjnych. Producenci będą mieli czas do 1 lipca 2018 r., by „pozbyć się” starych kotłów. Zgodnie z nowymi przepisami limity na kotły ręcznie zasilane paliwem wynoszą nie więcej niż 60 mg pyłu na metr³, na kotły automatyczne – 40 mg pyłu na metr³.

Przyjęte ostatecznie rozporządzenie nie obejmuje tzw. miejscowych **ogrzewaczy pomieszczeń, m.in.: kominków, kóz i trociniaków.**

Rząd wprowadza także kilkumiesięczny okres przejściowy. Oznacza to, że kotły wyprodukowane, a niewprowadzone do obrotu ani użytkowania przed dniem 1 października 2017 r. zostaną objęte zakazem sprzedaży dopiero od 1 lipca 2018 r.

Firma J.S. Hamilton Poland S.A. wykona dla Państwa kompleksową dokumentację związaną z uzyskaniem pozwoleń zintegrowanych, a także pozwoleń/zgłoszeń na wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

W przypadku jakichkolwiek pytań / zamówienia usługi prosimy o kontakt:

enviekspert@hamilton.com.pl

HAMILTON

Kontakt z nami

Dowiedz się więcej o naszych usługach i możliwościach:

J.S. Hamilton Poland S.A.

E-mail eco@hamilton.com.pl

Panel Klienta: <https://portal.hamilton.com.pl/>

Strona WWW: www.hamilton.com.pl

Facebook: www.facebook.com/JSHamiltonPoland

Siedziba Główna
J.S. HAMILTON POLAND S.A.
Ul. Chwaszczyńska 180
81-571 Gdynia